

การสร้างแบบสอบวัดจิตพิสัยกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับชั้นประถมศึกษา

นางสาวบุญทอง บุญทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-576-654-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017964

147829474

THE CONSTRUCTION OF AFFECTIVE TEST IN CHARACTER
DEVELOPMENT AREA AT THE ELEMENTARY EDUCATION LEVEL

MISS BOONTONG BOONTAWEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-576-654-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างแบบสอบถามวัดจิตินิยกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ระดับชั้นประถมศึกษา
โดย นางสาว บุญทอง บุญทวี
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันก

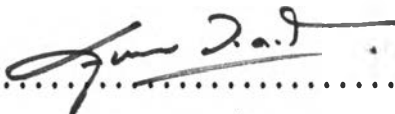
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ประคอง กรรณเสถ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันก)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สภาณ วาดเขียน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุญทอง บุญทวี : การสร้างแบบสอบวัดจิตินิสัยกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับชั้น
ประถมศึกษา (THE CONSTRUCTION OF AFFECTIVE TEST IN CHARACTER DEVELOPMENT
AREA AT THE ELEMENTARY EDUCATION LEVEL) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พวงแก้ว ปลูกนก.
132 หน้า. ISBN 974-576-654-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาแบบสอบวัดจิตินิสัยกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัยระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 และ 6 ตามขั้นตอนการวัดของ บลมและคณฯ โดยยึด
สมรรถภาพที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ 5 สมรรถภาพ
แยกสมรรถภาพละ 1 ฉบับ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 5 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกมีคะแนนประจำ
ตัวเลือกเป็น 1, 2, 3, 4 หรือ 5 คะแนน แบบสอบแต่ละฉบับมี 20 ข้อ ใช้เวลาฉบับละ 40 นาที
ทดลองใช้ครั้งแรกกับนักเรียน 450 คน ใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2,927 คน แล้วนำ
มาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อและหาคุณภาพทั้งฉบับ ตามรายสมรรถภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

แบบสอบทั้งชุดวัด 5 สมรรถภาพ มีความตรงตามเนื้อหาซึ่งตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ
และข้อมลเชิงประจักษ์จากการตอบของนักเรียน ผลการตรวจสอบความตรงเชิงจำแนกเป็นรายข้อ
ปรากฏว่า กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกข้อ ส่วนความตรง
ร่วมสัมพัทธ์ซึ่งพิจารณาจากการประเมินของครูและการประเมินตนเอง ปรากฏผลแยกเป็น
รายสมรรถภาพดังนี้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแบบสอบวัดสมรรถภาพการมีวินัยในตนเอง
การคิดวิจารณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การทำงานและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การมีนิสัยรักการทำงาน
การรู้คุณค่าและชื่นชมศิลปวัฒนธรรมของชาติ กับการประเมินของครูเป็น .56, .50, .30, .49,
.53 ตามลำดับ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแบบสอบวัดสมรรถภาพการมีวินัยในตนเอง
การคิดวิจารณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การทำงานและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การมีนิสัยรักการทำงาน
การรู้คุณค่าและชื่นชมศิลปวัฒนธรรมของชาติ กับคะแนนนักเรียนประเมินตนเอง เป็น .74, .70,
.80, .76, .80 ตามลำดับ

สัมประสิทธิ์ความเที่ยง (ครอนบัตซ์ อัลฟา) ของแบบสอบวัดสมรรถภาพการมีวินัยในตนเอง
การคิดวิจารณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การทำงานและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การมีนิสัยรักการทำงาน
การรู้คุณค่าและชื่นชมศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีค่าเป็น .62, .76, .83, .38, .85 ตามลำดับ
โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด .45, .50, .45, .92, .42 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้สร้างปกติวิสัยเปอร์เซ็นต์ไทล์และปกติวิสัยคะแนนมาตรฐาน ที่ไว้ด้วย
ภาควิชา ...วิจัยและประเมินผลการศึกษา.....
สาขาวิชา ...วัดและประเมินผลการศึกษา.....
ปีการศึกษา 2534
ลายมือชื่อผู้วิจัย บุญทวี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พวงแก้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

BOONTONG BOONTAWEE: THE CONSTRUCTION OF AFFECTIVE TEST IN CHARACTER DEVELOPEMENT AREA AT THE ELEMENTARY EDUCATION LEVEL. THESIS
ADVISOR: ASSISTANT PUANGKAEW POONYAKANOK. 132 pp. ISBN 974-576-654-2

The purpose of this reserch was to construct an Affective Test in Character Developement Area at the Elementary Education Level; pratom 5, 6 . The Affective Test consists of 5 subtests. Each subtest measures competency recommended by The Office of National Primary Education Commission. Each subset consists of 20 multiple choices item with 5 choices. Each choice is weighted 1 to 5. Total time usage for each subset is 40 minutes. It was tried out with 458 students and the final test was used with 2,927 students, then each item and the whole test was analyzed. The results of the reserch are as follows;

All subsets were investigated by experts and empirical data from students were collected to confirm their content validity. Each item was tested to ensure it's discrimination validity. Every item can significantly differentiate between high performance group and low performance group at .05 level. For concurrent validity, the correlations between Affective Test score and scores from teacher and self evaluation were calculated. The correlation coefficents of Affective Test scores and teacher evaluation for each subtest; 1. Self Discipline Test, 2. Critical thinking and Reasoning Test, 3. Test of Ability to work with others, 4. Work Habit Test , 5. Appreciation in Thai Arts and Culture Test, were .56, .50, .30, .49, .33, respectively. The correlation coefficents of Affective Test scores and self evaluation were .74, .70, .60, .76, .80 respectively. The Cronbach Alpha reliability and the Standard Error of Measurement of each subset was = .82, .76, .83, .28, .85 , S.E.M. = .45, .56, .45, .92, .42 respectively.

Percentile Norm and Standard Score Norm are also provided.

ภาควิชา วิชา
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อผู้จัดทำ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พวงแก้ว ปุณยกันท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้แนวคิด คำแนะนำและข้อเสนอแนะ
ในการทำวิจัยมาโดยตลอด ผู้ทำการวิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญจาก กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ วิทยาลัยครูเชียงใหม่
และจากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีอยุธยา ที่ให้คำปรึกษา
และข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือสอบ ขอขอบคุณคณะครูอาจารย์ ตลอดจนนักเรียนที่ให้
ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลรวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย
ที่ให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยทั้งนี้

ขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา พี่ และรำลึกถึง น้อง ทุกคนที่ให้กำลังใจ
ตลอดจนให้การสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

บุญทอง บุญทวี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
สารบัญแผนภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของจิตนิสัย.....	7
ประวัติความเป็นมาของการวัดจิตนิสัย.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตัวอย่างแบบวัดทางจิตวิทยาที่มีคุณภาพ.....	13
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวัดจิตนิสัย.....	14
โครงสร้าง พฤติกรรม และเครื่องมือวัดด้านนิสัย.....	20
สมรรถภาพที่วัด.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
สร้างแบบสอบวัดจิตนิสัย.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ทดลองใช้และปรับปรุง.....	46
ลักษณะและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ความตรงของแบบสอบถาม.....	60
ความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนในการวัดของแบบสอบถาม.....	74
ปกติวิสัยเปอร์เซ็นต์ไทล์ และปกติวิสัยคะแนนมาตรฐานที่ปกติ.....	75
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	123
ภาคผนวก ค.....	130
ประวัติผู้วิจัย.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	35
2	37
3	38
4	40
5	41
6	48
7	49
8	50
9	60
10	61
11	62
12	63
13	64
14	65
15	66
16	67
17	68
18	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19 ผลการวิเคราะห์ข้อกระทงของแบบสอบวัดจิตนิสัยสมรรถภาพการรู้คุณค่าและชื่นชม ศิลปวัฒนธรรมของชาติ จากการทดลองแบบสอบและการสอบจริง	70
20 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนแบบสอบของกลุ่มที่มีคุณลักษณะสูงกับ กลุ่มที่มีคุณลักษณะต่ำแยกตามรายสมรรถภาพ.....	71
21 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนการประเมินตนเองของกลุ่มที่มีคุณลักษณะสูง กับกลุ่มที่มีคุณลักษณะต่ำแยกตามรายสมรรถภาพ.....	72
22 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่ครูประเมินกลุ่มที่มีคุณลักษณะสูงกับ กลุ่มที่มีคุณลักษณะต่ำแยกตามรายสมรรถภาพ.....	73
23 คำสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแบบสอบวัดจิตนิสัยกับคะแนนที่นักเรียน ประเมินตนเองและคะแนนที่ครูประเมินแยกตามรายสมรรถภาพ.....	74
24 คำสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบสอบวัดจิตนิสัยและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด แยกตามรายสมรรถภาพ.....	75
25 ปกติวิสัยเปอร์เซ็นต์ไทล์ กับปกติวิสัยคะแนนมาตรฐานที่ แยกตามรายสมรรถภาพ...	76
26 การแปลความหมายของคะแนนดิบจากแบบสอบวัดจิตนิสัย.....	79
27 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 กับสมรรถภาพที่วัด.....	92
28 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมที่วัด และสถานการณ์ที่วัดสมรรถภาพการมีวินัยในตนเอง.....	103
29 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมที่วัด และสถานการณ์ที่วัดสมรรถภาพการคิดวิจารณ์และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล.....	107
30 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมที่วัด และสถานการณ์ที่วัดสมรรถภาพการทำงานและอยู่ร่วมกันกับเพื่อน.....	111
31 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมที่วัด และสถานการณ์ที่วัดสมรรถภาพการมีนิสัยรักการทำงาน.....	116
32 ตารางวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมที่วัด และสถานการณ์ที่วัดสมรรถภาพการรู้คุณค่าและชื่นชมศิลปวัฒนธรรมของชาติ.....	119

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	รูปแบบการประเมินผลด้านจริยธรรม.....	19
2	ลำดับขั้นการสร้างแบบสอบถามวัดจิตนิสัย.....	31
3	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	47

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	การบูรณาการพฤติกรรม 3 ด้าน ตามทฤษฎีของบลูม แครธไวล และมาเซีย...	21
2	ลำดับขั้นการเกิดพฤติกรรมด้านจิตนิสัย.....	26